

Regionstyrelsen
Hälso- och sjukvårdsnämnden
För kännedom till fullmäktige

Svag kontroll över ekonomin

Hälso- och sjukvårdsnämnden har inte säkerställt tillräcklig kontroll av ekonomin. Nämnden har nästan en miljard i underskott för år 2023 och endast 9 procent av nämndens basenheter klarade av att hålla sina budgetar. Nämnden har varit för passiv. De åtgärder nämnden vidtagit har inte varit tillräckliga.

Även regionstyrelsen har brustit i sin roll som styrelse att leda och samordna regionens förvaltning. Det har varit brister i styrelsens beredningar av budgetar och åtgärder för ekonomi i balans. I beredningarna har det saknats underifrånperspektiv om vilka besparingar och vilka åtgärder som varit möjliga att genomföra. De budgetar som styrelsen föreslagit till fullmäktige har i huvudsak byggts på indexuppräknings av tidigare års budgetar.

Det finns stor risk att flytten av fullmäktiges beslut om budget från juni till november inte medför någon förbättring när det gäller förutsättningarna att inhämta underifrånperspektiv från verksamheterna. Det är svårt tidsmässigt att få in ett underifrånperspektiv när fullmäktiges, nämndernas och verksamheternas budgetprocesser ska genomföras samtidigt och sent på året. Ett underifrånperspektiv förutsätter också att man faktiskt inhämtar underlag från verksamheterna och har processer och system för att ta reda på verksamheternas behov. Regionen saknar sådana processer och system.

Revisorerna har enhälligt ställt sig bakom granskningens slutsatser. Revisorerna lämnar denna skrivelse och underliggande rapport (nr 17/2023) till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden för yttrande. I en bilaga till denna skrivelse finns revisorernas rekommendationer till styrelsen och nämnden för hur ekonomistyrningen kan utvecklas. Yttrande med uppgifter om verkställda och planerade åtgärder ska lämnas till revisionskontoret senast den 2 oktober 2024.

För regionens revisorer

Edward Riedl
Ordförande

Bert Öhlund
Vice ordförande

Bilaga

Revisorernas rekommendationer och instruktioner för yttrande

Revisorernas rekommendationer

Regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden behöver vidta en rad åtgärder:

- Säkerställ en bättre beredning av budgeten och åtgärder för att klara budgeten.
 - För att kunna prioritera behövs i regionen ett system för att ta reda på verksamheternas behov. Utveckla dialogen med verksamheterna om vad som är möjligt. Säkerställ att verksamheterna blir delaktiga i beredningen av budgetar och arbetet med att föreslå prioriteringar.
 - Säkerställ att underlag håller en tillräcklig kvalitet. Det bör bland annat finnas dokumenterade riskanalyser som visar att förslag på budgetar och åtgärder är möjliga att genomföra.
- Ta fram en handlingsplan med tillräckliga åtgärder för ekonomi i balans. Säkerställ tillräcklig styrning och kontroll av handlingsplanen för att ta hem effekterna av åtgärderna.
- Säkerställ att basenheternas handlingsplaner har tillräcklig kvalitet och ger planerade effekter.
- Säkerställ att underskott från tidigare år kan återställas.

Instruktioner för yttrande

Det ska vara enkelt att utläsa vilka åtgärder som styrelsen och nämnden vidtagit eller planerar att vidta. Tänk därför på detta när ni svarar:

- Lämna ett svar för varje rekommendation som revisorerna lämnat. Det ska finnas en tydlig koppling mellan rekommendationerna och de åtgärder som vidtagits eller planeras vidtas.
- Svara så konkret som möjligt. Ange gärna hur åtgärderna ska genomföras, vem som ska genomföra dem och när.
- Om styrelsen eller nämnden inte tänker vidta några åtgärder, motivera varför.
- Om styrelsen eller nämnden inte kan svara på utsatt tid, kontakta undertecknad.

Vid frågor kontakta

Ingrid Lindberg
Revisionskontoret
090-785 73 71
ingrid.e.lindberg@regionvasterbotten.se